

A Földközi tengeren

Az alábbi útinapló végigvezet bennünket a Földközi tenger partvidékén és szigetein, illetőleg ezeknek főbb városain. Útifeljegyzéseket, benyomásokat, élményeket tartalmaz, melyeket szerény ismereteim segítségével igyekszem bővíteni. Sajnos részben elegendő idő híján, részben helyszűke miatt nem dolgozhatok ki mindent részletesen, az érdekességeknek azonban lehetőleg több időt fogok szentelni. Leírásaim inkább szubjektív jellegűek, mellyel enyhíteni szeretném a tárgyilagos felsorolás szárazságát. Feljegyzéseimet abban a reményben bocsátom a „Híd” szerkesztőségének rendelkezésére, hogy soraim e kedves lapunk olvasói között némi érdeklődésre fognak találni.

Útirányunk ez alkalommal: Szicília, Délspanyolország, Gibraltár és Északafrika partvidéke a közbeeső nagyobb szigetekkel.

*

Hajónk mélyhangú szirénája háromszor reszkedteti meg a levegőt. A parti hegyek megsokszorozva verik vissza a hangokat, mintha csak viszonzóznák a hajó üdvözlését. Könnyű remegés érezhető a hajón, a gépek munkába álltak s a mindinkább távolodó kikötő jelzi, hogy útban vagyunk. Máskülönben tán nem is tudnánk. Általában a hajón az az érzése az embernek, hogy egy nagy hotelben van, amelynek semmi köze a tengerhez. Persze ezt hamar lekopogom. Teszem azt azoknak a meséknek a hatására, melyeket a vén tengeri rókák nagy derű közepette szoktak az ártatlan és még naiv utasoknak „szervirozni”. Az olvasónak bizonyára feltűnik, hogy a megszokott tengeri medve kifejezés helyett, tengeri rókát mondtam. Jelen esetben ezt azért tettem, hogy ezzel is érzékeltessem a szóbanforgó műveletet, melynek népies elnevezését a fenti jelző segítségével könnyű kitalálni. Persze ők mulatnak ilyenkor a legjobban és hangos hahotával kísérik a vicceket. Az egyik elhencegi, hogy ő tizenhat darab különböző fényképet készített sajátkezüleg szenvedő utasokról és hogy ez milyen érdekes . . . A tapasztalatlan utasok kénszeredetten nevetnek, de hamar elborul az arcuk, amint elképzelik, hogy egy ilyen gyönyörű tengeri út sok más szenzáción kívül alkalmat nyújt az ilyenemű tapasztalatok szerzésére is.

Második napja, hogy utolsó jugoszláviai állomásunkat elhagytuk, állandóan nyílt tengeren megyünk. Ragyogó napfényben tündöklök a roppant víz, a láthatáron csak nagyritkán tűnik fel egy-egy

hajó. A tenger majdnem teljesen sima. Nagy erkölcsi elégtételt szolgáltatott a tegnapi bosszantásokért a tengeri betegségekkel kapcsolatban, hogy egy tiszt, aki jó példával szokott előljárni az élcélődésekben, „melléfogott” az időprognózissal. U. i. tegnap sirokrét jósolt (meleg déli szél, amely nagyon kellemetlen viharos esőt és erős hullámzást okoz) és ma gyönyörű verőfényes reggelre ébredtünk. Elő is szedte minden fortélyát, hogy kimagyarázza tévedését és helyreüsse megcsorbult tekintélyét.

Hajónk rézsutosan déli irányban szeli át az Adriát. Mind délebbre jutván, erősen érezhető a klíma változása. Sokat hallottam már magasztalni az olasz ég szépségeit. Nem tudtam elképzelni pl. oly nagy különbséget az itteni és az otthoni naplemente között. Most bámulva ismerem el ezt. A nap már lebukott a szemhatárról, de a vízre boruló égboltozat alja még remek színekben pompázik. Olyan az egész, mintha egy nagyon széles szívárványból lenne lehasítva. Alul vörös, majd narancssárga, zöldes, mígnem fönt beleolvad az égbolt gyönyörű azurkékjébe. Nem is a színek tarkasága, hanem inkább az összbenyomás a megkapó. Nem kisebb a varázsa a holdas éjszakának sem. Nem tudom leírni e látványokat, ezeket csak festeni lehetne. Annyi bizonyos, hogyha ezentúl ilyen vagy hasonló művészképet látok, nem fogom az alkotóikat túlhalt művészi fantáziával vádolni.

Reggel egy csoport a hajót kísérő sirály csatlakozott hozzánk, jelezve, hogy a szárazföld már nem lehet nagyon messze. Nemsokára feltűntek az olasz partok körvonalai. A csizmaalakú Olaszországnak a sarka körül nyugatnak fordultunk, egy darabig a talpa alatt vezetett tovább utunk, majd északnak fordulván a messzinai szoroson át kijutottunk Szicília északi partvidékére. E partok mentén haladunk tovább. Utunkat eddig sehol sem szakítottuk meg, holnap reggel Palermóba kell érkeznünk.

Kora hajnalban a palermói kikötő zaja ébresztett fel bennünket. Hajónk már parthoz állt. Egy forgalmas kikötő megszokott képe tárul elénk. Tarka embertömegek, tengerészek, munkások, árusok, vámtisztek, feltűnően kistermetű u. n. „Vilmos császár bajjuszú” rendőrök (nem hiszem, hogy egy is magasabb lenne 160 cm.-nél), akik hivataluk és hatalmuk teljes tudatában lépegetnek kardjukkal csörtetve. Önkénytelenül is a csinos kis törpe kakasok jutnak az eszembe ahelyett, hogy a rend és fegyelem ez őrei iránt valami respektust éreznék. A kikötő publikumát kiegészíti az ácsorgók hada. Azt mondhatnánk, hogy a naplopás a foglalkozásuk, pár líráért azonban készek mindenre. Éktelen lármával és könnyen félremagyarázható gesztusokkal hadakoznak egymás konkurenciája ellen, ha egy idegen kerül a kezük közé. A szívélyességben nem ismernek határt, mindenüket odaadnák a kedves idegennek, akiről feltételezik, hogy lira csörög a zsebében. Mindjárt az első jelenet, melynek tanúja voltam igazolta, hogy az említett kis rendőrök jelenléte milyen fontos. Valami nézeteltérés keletkezett egy csoport körül. Heves gesztikulálás, ordító szócsata. Vártam mi lesz. A következő

pillanatban már ott volt a kis rendőr és fölényesen, mindjárt ott a helyszínen osztott igazságot. A kedélyek hamar lecsendesedtek. Bezeg nálunk otthon a mi legényeink között nem ment volna ilyen simán. A kis rendőr mindenestre megnőtt a szememben. Ez a gyors hangulatváltozás jellemző az örök nyár országainak lakóira.

Palermó gyönyörű fekvésű, kb. félmillió lakosú város, teljesen modernizált, a forgalma óriási. Az épületek az elmaradhatatlan hosszú vasrácsos balkonokkal, teljesen alkalmazkodnak a nagyvárosi külsőhöz, bár egészen új házat aránylag keveset látni. Itt-ott felfedezek néhány a modern milieu-ben felejtett egészen régi házat, melyeket gondosan őriznek az exotikumokra éhes idegen számára. Legalább is ez a benyomásom.

Minden óvófigyelmeztetés dacára is megesett velem az a jelenetsorozat, amely a hajóról kiszálló idegent minden oldalról fenyeget. Nem lógott a hasamon fényképezőgép, sem látszó, nem voltam térdnadrágban és kockás kabátban, egészen úgy voltam öltözve, mint a palermói ifjak, mégis lépten-nyomon kiabáló és hadonászó alakok kapaszkodtak belém. Meggyőző ékesszólással és akkora „páthosszal” beszélnek, hogy az ember kénytelen állandóan a zsebkendője után nyúlni. Az egyfogatú fiakkerek kocsisai egymást gázolva és valószínűleg egymás szüleit emlegetve kísérték. Beszédjükből itt-ott néhány szót megértettem, pl. katakombe, katedrale, Monreale és ebből következtetem, hogy szeretnék nekem mindezt megmutatni. Magamban elismertem a jószándékot, de lehetetlen volt egyszerre négy fiakkerbe szállnom, másrészt meg féltem, hogyha egyet elfogadok a kikoszarozott többi fiakkeros megátkozza a szerencsés kiválasztott őseit. Így hát hirtelen egy kis szűk utcába siettem, ahová a kocsik nem követhettek. Itt aztán veszttemre előlről kezdődött az egész, most a gyalogos amatőr ciceronekkal. Borzasztó komikus lehettem, ezt éreztem, itt azonban nem nevetnek az ilyesmin, mindennapos megszokott látvány ez nekik. Non, grazia! Non, grazia!, ismételgettem lankadva. Már-már azt hittem, hogy az egész napomat elrontják ezek a jóakarátú emberek, míg végre jelentkezett egy, aki a kétségbeesett „sprechen Sie Deutsch”-ra meggyőződéses „ja”-val felelt. Hajlandó voltam őt követni. Hamarosan kitűnt azonban, hogy csak üzleti fogás volt tőle a németül tudás és hogy édes anyanyelvén kívül nem tud másképp. Ezt aztán használta is szaporán. Kár, hogy néhány ismertebb szón kívül nem értettem egyebet. Látnivaló volt bőven és a kis szicíliai is kezdett rokonszenvessé válni. Mikor értésére adtam, hogy magyar vagyok, szélesre húzódott a szája és nyomban kijavított, hogy ausztroungara, majd elkezdett sebesen hadarni. Lelkesen, nekitüzesedve beszélt a fasizmusról és megkérdezte, hogy Jugoszláviában és Ausztroungarában még nincs fasizmus? (úgy látszik neki még Ausztria és Magyarország egy fogalom) Nagyon csodálkozott mikor mondtam, hogy nincs. Erre ő büszkén kivágta, hogy azért van Németországban (?) Óriási itt a lelkesedés a fasizmus iránt, de hogy ez teljesen őszinte-e, nem tudni. Annyi bizonyos, hogy az állami adóteher jó nagy, eh-

hez jön még a szintén tetemes városi adó, úgy hogy ennek következtében az árak Palermóban igen magasak. Így magyarázható az a furcsa tény, hogy itt a déligyümölcsök hazájában, ahonnét hozzánk is exportálnak, semmivel sem olcsóbb a narancs vagy a banán, mint nálunk otthon.

Közben elérkeztünk a katedrális elé. 1175-ben épült és ez meg is látszik rajta. Az egykor még büszkén égbenyúló szenteket ábrázoló szobrok, megkopva, széttöredezve övezik körül a hatalmas templomot kb. a tető magasságában. A stílust, melyben épült nehéz lenne meghatározni, mert többféle hatás érvényesül. Azt mondhatnánk, hogy a barokk stílus dominál, azonban erősen érezhető a mór-arab hatás is, mint azt később sok helyütt tapasztaltam. A történelem folyamán sokszor cseréltek gazdát e városok és minden változás rajtuk hagyta a maga bélyegét. A palermói katedrális belülről az óriási méretein kívül nem nyújt valami különös látnivalót. Vezetőm felhívta figyelmem az egyik mellékoltárra, amely színezüst és aranyból készült, majd átmertünk egy a templomból nyíló tágas csarnokba, ahol az ereklyék és műkincsek vannak felhalmozva vastag üvegek alatt; kivilágítható Wertheim-szekrényekben. Kápráztató látvány a tömérdek aranyból és ezüstből készült ötvösmunka nagy drágakövekkel és igazgyöngyökkel díszítve. Kelyhek, szentségtartók, püspöksüvegek, melyekben szikráznak a mogorónagyságú drágakövek. Nem hiszem, hogy mindent láthattam, oly sok van. Óriási kincs, vezetőm százmillió líráról beszél. Furcsa érzéssel távozom, mikor a kijáratnál a megfelelő felírással ellátott tálcára teszem az egy lírát, melyet mint önkéntes adományt szoktak letenni az idegenek ide, a kincsesház küszöbére. Kinn az uccán szurtos rajkók és borostásállú csavargók könyörögnek pár centezimiért. Lehet, hogy a kincsek óre ép ebben a pillanatban fordította meg a kulcsot a páncélszekrények zárjában...

A munka Palermóban általában nem lehet valami őrle. Az emberek szívesen álldogálnak az uccákon, nem rohannak, nem sietős a dolguk. Annál több a beszéd, a lármás kiabálás mindenfelé. Az egyik kisebb téren nagy tömeg gyűlt össze. Első pillanatra azt hittem, hogy valami szerencsétlenség történt. Nálunk odahaza az ilyesmi vonzza a legtöbb publikumot. Közelebb érve mind tisztábban hallatszott egy rekedtes hang szónoklása. Vezetőm utat tört a tömegben és csakhamar megpillantottam a hang gazdáját. Mellette egy hat évesnek látszó kislány állt, a sebtiben krétával körülhúzott porond közepén pedig egy kis koporsó. Sejtettem mi lesz a produkció lényege. A kislányt befekteti a koporsóba, egy maszatos üvegből valami csodaszert csepegtet az orrára helyezett vattára és végül az egész koporsót vastagon befödi földdel. Mind e műveletek alatt nem fogyott ki a szóból a derék szicíliai artista. A körülállók ünnepélyes komolysággal figyelték a beszélő szavait. Úgy vélem teljesen átéreztek a helyzetet. Egyetlen gúnyos mosolyt vagy tréfás megjegyzést sem vettem észre, bár előttem világos volt, hogy egy egyszerű vásári produkcióról van szó. Egy darabig hall-

gattam a kikiáltó szónoklatát, melynek minden bizonnyal erős szuggesztív hatása volt a tömegre, amely talán órákon keresztül hallgatta még a tűző napon. Vezetőmet alig tudtam elcibálni az érdekes látványosság színhelyéről. Ezt megértettem, hiszen ő is szicíliai, ő azonban aligha értett meg engem ezen barbár cselekedetemért.

Délután kirándultunk Monreale-ba. Magasan a város fölött, mintegy tíz km.-re fekszik. A kitűnő szerpentin autót két oldalán buja déli növényzet, különösen sok citromfa, óriás pálma és rengeteg kaktuszfajta tenyészik. Monreale nevezetessége a híres, úgynevezett gót-szicíliai stílusban épült temploma, melyről úgy mondják, hogy egyedül áll a maga nemében az egész világon. Óriásméretű falait és menyezetét teljesen beborítják a művészi mozaikképek. A templom belső felületén nincs egy tenyérnyi hely sem, amely ne lenne mozaikkockákkal kirakva. A biblia egyes jeleneteit ábrázoló képek a falakon, valamint a főoltár fölött lévő híres Krisztus-kép, mind ilyen kis mozaikkockákból áll. Elképesztő elgondolni, hogy mennyi idő, munka és fáradság kellett ezeknek a hatalmas képeknek a megalkotásához. Van is sok bámulója ennek a templomnak. Feltűnő a templom egyik mellékhajója, amely tiszta barokk stílusban épült és teljesen elűt a környezetétől.

El kell búcsúznunk a gyönyörű látványtól és vissza kell térni a palermói kikötőbe, mert hajónk este indul tovább. Két napos út áll előttünk a spanyol szigetekig a Földközi tengeren Európa és Északafrika között. Erős nyugati szél, melyet az olaszok „Maestro Palente”-nek neveznek tette „érdekessé” az utat és kitartott még csak meg nem érkezünk Palma de Mallorcába. El kell ismernem, hogy itt aztán mindenért bőségesen lettünk kárpótolva. Felejthetetlen a látvány, melyet az öbölben horgonyzó hajókról a part nyújt. Maga a város Palma, nem nagy, kb. nyolcvanezer lakosa van. Fővárosa Mallorca szigetnek, amely a legnagyobb az öt szigetből álló csoport közül. Ezt a szigetcsoporthoz eredetileg közös néven Beleari-nak hívták, mely név az őslakóknak kedvenc sportjából a kőhajításból (melyet az ő dialektusukban „bellare” neveztek) származik. E szigetek őslakói keltebridek voltak. Ezeket leigázták a longobárdok és gótok, majd arab uralom következett, míg végül a spanyolok hódították meg. Így tehát mindenütt találkozhatunk a különböző időknek és uralmaknak megfelelő nyomokkal, melyek többé-kevésbé összevegyülnek. Az általános benyomásom a városról, mint lakóiról a lehető legjobb. Virágvasárnap van és ezenkívül mára esett egy spanyol nemzeti ünnep is. Minden a spanyol nemzeti színekben pompázik. Piros-sárga-lila színek rikítanak a házak erkélyein, a hajók árbócain, villamosok, autók, kocsik mind ezzel vannak díszítve. Amerre járunk mindenütt tüzes spanyol melódiák hangzanak. Remek fúvószenekarok koncerteznek a nagyobb tereken. Ünnepi zsivajgás, de nagy rend és tisztaság mindenfelé. Érdekesek a régi spanyol házak, melyekre jellemző, hogy díszítésükkel nem az uccára, hanem az épülettől körülzárt négyszögletes udvarra

néznek. Ide kell bemenni, ha az ember a házat szemügyre akarja venni. Egy hatalmas lapostetejű épület tűnik a szemembe, melynek a felső négy sarkát bástyaszerű tornyocskák díszítik. Ez a híres „Lonja” börze a XV. századból. A másik nevezetessége a városnak a tiszta gót-stílusban épült hatalmas katedrális. Az uccákon mindennél nagyobb plakátok hirdetik, hogy délután bikaviadalok lesznek. Mindenkor nagy szenzáció és öröm ez itt, mint nálunk a válogatott futballmérkőzések. Errevaló tekintettel már most előre megvesszük a jegyeket. A plakátok csábítók. Különös érdekessége a mai viadaloknak egy egészen fiatal tizenhatéves matador első bemutatkozása. Olvastam már leírásokat, láttam filmzsumnálokban bikaviadaljeleneteket és mondhatom, hogy mindig őszinte megvetést és undort éreztem e spanyol passzió iránt, mégis hajt a kíváncsiság. Azzal nyugtatom magam, hogy hiszen úgymeg ölik a bikákat ha ott leszek, ha nem, tehát nekik mindegy. Nem is annyira a bikákat, mint inkább a spanyolokat sajnálom, akiknek ezek a vágóhídi jelenetek jelentik a legnagyobb szórakozást. Megkísérlem leírni ezt a délutánt, de előrebocsátom, hogyha netán az olvasók közül akadna valaki, aki rokonszenvez a bikaviadalokkal, ne ítéljen el a dolgok egyéni megvilágításáért.

Mikor megérkeztünk a helyszínre, már nagy tömeg gyűlt össze a hatalmas tribünökön. A hölgyek művésziiesen kikészített arccal, ríktó piros, lila, sárga ruhákban, itt-ott néhány lenge pizsamában (!) legyezzgetik magukat. Lehet, hogy ez az izgalom jele. A férfiak komisz feketeszínű rövid szivarokat rágicsálnak és bőszen tárgyalják a viadalok lehetőségeit. A bűz, melyet a szivarok füstje áraszt, ráfekszik az ember mellére. Köhécselünk. Némelyiknek azonban még ez sem elég erős. Sokan még vastag papírt tekernek szivarjuk köré és így élvezik. A zenekar közben fáradhatatlanul fújja a tüzes spanyol indulókat. Ordítózás, éktelen visítások, füttykoncert, a várakozás a tetőpontra hágott. Végre felhangzik a taps. A főbejáraton át betáncoltat a porondra két festői spanyol öltözékbe bújtatott lovas. Utánuk lépkednek piros, zöld, fehér, arany stb. ruhákban a bikabőszítők lila és sárga színű lepedőikkel. Két rokkant gebe sántikál utánuk bekötött szemekkel. Lovasaik büszkén felszegett fejjel tartják hosszú dárdáikat, melyekkel alkalmasint a bika harcikedvét fogják növelni. Ez a látvány hat először is kínosan az emberre. A szerencsétlen halálraítélt gebék egyik oldalát valami matracféle védi ugyan, de amint azt később megfigyeltem a bika csak ritkán dőlt a matracba, legtöbbször alája. Ez a silány védőintézkedés nem is olyan régi keletű. Azelőtt ez sem volt és csak az állatvédő egyesületek érélyes közbenjárására hozták be, valószínűleg a publikum nagy sajnálkozására. Így esetek attól az élvezettől, hogy a bika közvetlen a szemük láttára koncolja fel a célpontul hagyott lovat. (Hogy mindez amit mondok, mennyire jogosult, bizonyítják nekem azok a drasztikus epizódok e szegény párákkal kapcsolatban, melyeknek leírásától el kell állnom.) A díszes menetet végül két pár igásló zárja be, melyek

majd a megboldogult bikát fogják kivonszolni a publikum tapsa vagy fütyülése közben, aszerint, hogy a bika milyen bátran viselkedett. Ez a végtiszteletadás mindenesetre megható. Végre érkezett a nagy pillanat. A porondon már csak a bikavadítók állnak, mindig készen, hogy veszély esetén a védő „spanyolfal” mögé bújjanak, melyek a porond kerítésének mentén vannak elhelyezve. Kinyílik egy kis ajtó, melyen az áldozati bikának ki kell jönnie sötét odujából, ahol előzőleg három napig bőjtölt. Szegény bika szíve csordultig lehet telve keserőséggel kegyetlen sorsa miatt. Feszülten várakozunk, de a bika nem jön. Úgy látszik vesztét érzi és fél kijönni. Egy alkalmazott kedélyesen zsebkendőt lobogtat neki, mire némi hajlandóságot mutat, hogy a színtérre lépjen. A vakító napfény a szemébe tűz, megtorpan, szeretne visszamenekülni, de már késő. Az odu ajtaja már becsapódott mögötte. Meglátja az előtte lila és sárga lepedőkkel táncoló alakokat és rájuk bámul. Ezek azonban nem hagyják bámulni, hanem mind szemtelenebbül kacérkodnak vele. A bika nem reagál. Elfordul, ott azonban ugyanez a látvány fogadja. Közben a publikum türelmetlenül ordítani és fütyülni kezd. Nem lenne csoda, ha erre a bika megvadulna, de a bika még mindig nem vadul, hanem inkább menekülne, de minduntalan a táncoló alakok lepedőjébe rohan. (Lehet ugyan, hogy ez egy különösen békésszándékú bika volt.) Végül azonban már ő is kezdi veszteni a türelmét, hisz még a galambnak is van epéje. Ekkor bevánszorog a két gebe a pikadorokkal és jámborul megáll a kerítés mellett. A bika ezt észreveszi és vadul nekirohan a ló szabadonhagyott oldalának miközben a pikador beledöfi hosszú dárdáját a bika hátába. A ló felfordul, lovasa ügyesen leugrik róla és otthagyja a most már tényleg dühös bika martalékául. A publikum öröng. Ez a siralmas jelenet még párszor megismétlődik, majd megjelennek a bandenillók, akik remek technikával szurkálják bele nyilvégű botjaikat a bika nyakába. Az így preparált bika, melynek nyakából már patakokban csorog a vér, végre szembenézhet a matadorral, aki graciózus mozdulatokkal lebegtetni még egy darabig vörös posztóját előtte, hogy így a bikát végkép tüzetfűző sárkánnyá varázsolja. A bika közben szemmeláthatólag gyengül. Nyelve lóg, lábai remegnek, nyilván sok vért veszíthetett már. Ez azonban úgy látszik nem zavarja a nemes matadort, akinek az lenne a feladata, hogy egyetlen dőféssel megölje a bikát. Nem tudom máskor, hogy szokott lenni de jelen esetben a mi derék matadorunk három kardot fogyasztott el, míg a bika megtört szemekkel utolsót sóhajtott. Üdv a győztesnek! Felharsantak a trombiták, felzúgott a taps és az ordítás. Még három viadalt kellett volna végignéznem. Semmi kedvem se volt maradni annál is inkább, mert egy kis spanyol rajkó, aki a mamájával mögöttem ült, egész idő alatt bikaviadalt játszott a hátamon, egy kis játékkarddal hevesen utánozva a viadalokat. Furcsa érzéssel távozok a vágóhídi játékok színteréről és valami csalódásfélét érzek e gyönyörű ország lakóival szemben. Tudom, hogy nincs teljesen igazam, mert

ezekhez a látványokhoz is szokni kell. Azonban ha már kell lenni sportörületnek, akkor százszor inkább a futball, mint ez a mézsárosdi.

*

Este indultunk tovább Délspanyolország felé. Másfélnapos út után megérkeztünk Malagába. Maga a város egypár gyönyörű palmaligeten kívül nem nyújt valami különös látványt. A déli kikötővárosokak jellemző képe. Sokféle embertípus, rengeteg ácsorgó, ezek azonban legalább békén hagyják az embert és nem erőszakoskodnak, mint a szicíliaiak. Az uccákon egyenesen szinpadiasan kifestett arcú nők lejtének, szendén lesütve szemeiket a kíváncsi idegenek tekintete előtt. Általában nem mondhatók szépeknek, de nagyon érdekesek.

Nem sokat időzünk e városban, hajónk hamarosan felszedi horgonyát. Gibraltár felé közeledünk. A város kitűnő fekvésénél fogva fontos stratégiai hely. Persze, ez is az angoloké, mint Málta, Suez stb. Gibraltár, a Földközi tenger e kapuja ki is van katonai szempontból építve remekül. A város egy félszigetet alkotó hegység lábánál terül el. Jellemző angol rendszeret, amely teljesen meghódította a máskülönben déli karakterű lakosságot. A város úgy-szólván üzletekből és kaszárnnyákból áll. Katonaság mindenfelé. Impozánsak a délceg skót-uniformisos legények. A hegyoldalon kitűnően kiépített utak vezetnek fel a várba, mely a hegy tetején van. Sajnos, ezt nem tekinthettük meg, mert tiltva van. Csodákat mesélnek ez erődítményekről, pompás berendezésükről, modern gyilkolószerszámaikról. A vár nagyszámú őrsége két évig is fennmaradhat, anélkül hogy külső segítségre, vízre vagy élelemre szorulna. Lenn a kikötőben az angol hadihajók erdeje szűrkelik. Ügylátszik mindez a békét és biztonságot szolgálja. Ha az ember a békésen szundikáló páncélos hajókra és a romantikus fekvésű erődítményekre néz el sem tudja képzelni, hogy mindez egy parancs-szóra tüzetokádó pokollá változhat. Ez a látvány mindenesetre dicsőíti az emberi technikát, de talán mondanom sem kell mi mindent nem dicsőít. A főuccákon a tarka üzletek egymás hegyén-hátán. Fényes, csábító kirakatok antik spanyol és modern angol árukkal. Innét sem hiányzanak a márkanélküli japán dumping-árúk, melyek feltűnően olcsók és szépek, de ugyanolyan rosszak. A városból kiérve nagy nyilakkal ellátott táblák jelzik az utat az Alameda függőkertek felé. Szép, gondozott bujanövényzetű kertek ezek. Nem mondhatnám, hogy mivelénk otthon nincsenek ilyen szép parkok, ezt itt azonban az igen változatos déli flóra teszi érdekessé. A park kezdetén katonai sírok, hosszúfeliratú emléktáblákkal. A trafalgari csatában elhunyt Nelson-vitézek nyugosznak itt. Ezzel aztán ki is meritettünk minden látnivalót Gibraltárban. A délután érdekesebbnek ígérkezik.

(Folytatom)

P. L.